

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

निश्चित भएको छ । निर्माण टिमले खगेन्द्र र निश्चलसँग एकैदिन कागजी सम्झौता गरेको थियो ।

'पशुपति प्रसाद' फेन्ड निर्देशक दीपेन्द्र के. खनालको आगामी फिल्म 'के घर के डेरा: घर नम्बर २' मा कलाकारहरूको 'लाइनअप' रोचक बन्दैछ । केही दिनअघि फिल्मको मुख्य भूमिकामा अभिनेता खगेन्द्र लामिछाने अनुबन्धित भएका थिए । अब अर्का अभिनेता निश्चल बस्नेतको पनि अभिनय रहने

आजको विचार...

कानसाई... (दुई पेजमा) प्रकाश नेपाल

जिल्लन घासको निर्देशनमा तयार भएको फिल्म 'वर एन्ड वधु'को पहिलो गीत सार्वजनिक गरिएको छ । आइतबार राजधानीमा एक कार्यक्रमका बीच 'तिमी सँग' बोलको रोमान्टिक भावको गीतमा फिल्मका अभिनेत्री औषल शर्मा र नव-अभिनेता विवेक कर्नाचार्य प्रस्तुत छन् । गीतले उनीहरूको एकअर्काप्रति प्रेम र आशक्ति दर्शाउँछ । रोमान्चिकको सुन्दर दृश्यहरूले गीत आकर्षक बनेको छ । अझु पल्ट र प्रयाप टासको गायन रहेको गीतमा लेखु सह्याद्रीको शब्द रचना छ भने अर्जुन पोखरेलको संगीत छ ।

□ वर्ष ३० □ अंक ८ □ शेर १ साउन ८ गते मंगलबार 23 July 2024, Tuesday □ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

दुई बन्धकको मृत्यु

(रासस/एएफपी)

बेइजिङ, साउन ७/गाजा/मा हमासले बन्दी बनाएका दुई बन्धकको मृत्यु भएको इजराइली अभियान समूह होस्टेज एन्ड मिसाइल फ्यामिलिज फोरमले सोमबार बताएको छ । फोरमका अनुसार अक्टोबर ७ मा हमासले गरेको आक्रमणमा अपहृत ३५ वर्षीय यागेभ बुचस्ताव र ७६ वर्षीय एलेक्स डान्सिडको मृत्यु बन्धकहरूलाई घर फर्काउने 'अत्यावश्यकताको कडा सम्झना' हो ।

फोरमले उनीहरूको मृत्यु कहिले भएको भन्ने बारे कुनै जानकारी दिएको छैन । 'उनीहरूको शव हमास लडाकू समूहले राखेको छ', इजराइली सेनाले छुट्टै विज्ञापनमा भनेको छ, 'हमासको कैदमा उनीहरूको मृत्युको अवस्थाको अनुसन्धान सबै पेशेवर अधिकारहरूले गरिरहेका छन् ।' फोरमका अनुसार बुचस्तावलाई उनकी श्रीमती रिमोन बुचस्ताव किर्पटसँगै किबुत्ज निरिमस्थित उनीहरूको घरबाट अपहरण गरिएको थियो । श्रीमतीलाई ५० दिनपछि रिहा गरिएको थियो । यहूदी नरसंहारबाट बचेकाहरूको घरमा जन्मएका डान्सिडले याद वाशेम नामक इन्टरनेसनल होनोकाउट रिमम्बरेन्स इन्स्टिच्युटमा काम गरेका थिए र त्यहाँ हजारौं गाडडलाई तालिम दिएका थिए ।

लुम्बिनीको मुख्यमन्त्रीमा एमालेका आचार्य प्रदेश अधिवेशनको फड्का मुख्यमन्त्रीमा लिला गिरीलाई अन्तिममा एमालेले गिरीलाई ब्याक गराएर आचार्यलाई अधि साऱ्यो

रामचन्द्र खनाल

पाल्पा, साउन ७/लुम्बिनी प्रदेशको मुख्यमन्त्रीमा नेकपा एमाले लुम्बिनी प्रदेशका उपनेता चेतनारायण आचार्य नियुक्त भएका छन् । सोमबार प्रदेश प्रमुख अमिक शेरचनले आचार्यलाई मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त गरेका हुन् । उनलाई प्रदेश प्रमुख शेरचनले संविधानको धारा १६८ को उपधारा २ बमोजिम मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त गरेका हुन् ।

नेकपा माओवादी केन्द्रका संसदीय दलका नेता जोखबहादुर महराले आइतबार राजीनामा दिएपछि आचार्यले नेकपा एमालेका २९ जना र कांग्रेसका २७ जना सांसदको समर्थनसहित सोमबार मुख्यमन्त्रीका लागि पेश गरेका थिए । मुख्यमन्त्रीको सपथ भने मंगलबार गराउने तयारी भएको प्रदेश प्रमुखको सचिवालयले जनाएको छ । ८७ सदस्यीय प्रदेशसभामा सरकार गठनको लागि ४४ मत चाहिन्छ ।

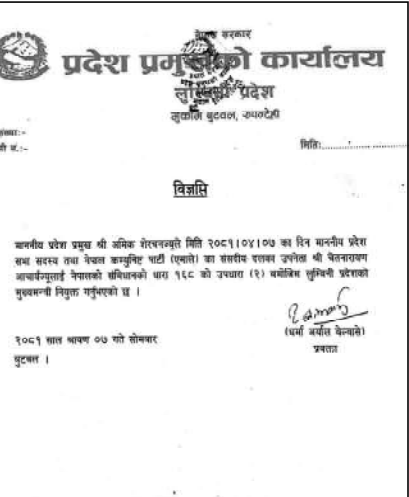
प्रदेश अधिवेशनको फड्का मुख्यमन्त्रीमा

एमालेबाटै लुम्बिनीमा मुख्यमन्त्रीको लाईनमा रहेका एमाले संसदीय दलका नेता लिला गिरीलाई प्रदेश अधिवेशनको फड्का लागेको छ ।

पाटीको प्रदेश अधिवेशनमा गिरीले खेलेको भूमिकाले अहिले मुख्यमन्त्रीमा फड्का लागेको हो । सोमबार विधानसम्म गिरीलाई मुख्यमन्त्री बनाउने तयारी भए

पनि अन्तिममा आएर उनलाई ब्याक गराएर एमालेले आचार्यलाई अधि सारेको थियो । यसअघि दलका नेता गिरीलाई मुख्यमन्त्री बनाउने कांग्रेस-एमालेबीच

समेत सहमत भएको हो । तर सोमबार विधान एमाले केन्द्रको निर्देशन अनुसार आचार्यलाई मुख्यमन्त्रीमा अधि सारिएको हो । एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले

मुख्यमन्त्रीमा आचार्यलाई बनाउन निर्देशन दिएपछि अन्ततः गिरी ब्याक हुनु परेको हो ।
-बाँकी बरिपन पेजमा

बाढीपहिरोबाट जोगिऔं

जथाभावी सडक निर्माण र वन विनाशले बाढीपहिरो निम्त्याउने हुँदा:

- वृक्षरोपण गरौं, वनजंगल जोगाऔं, बाढीपहिरो नियन्त्रण गरौं।
- पहिरोको जोखिम भएका क्षेत्र तथा नदी किनारमा रुख, बाँस, निगालोज:ता रोक्ने खालका विरुवा रोपौं र संरक्षण गरौं।
- बस्ती तथा समुदायको रक्षा गरौं ।
- बाढी आएको सूचना तल्लो तटीय क्षेत्रमा दिऔं ।
- बाढीपहिरोबाट आफू पनि बचाँ, अरूलाई पनि बचाऔं ।
- बाढी आएको सूचना तल्लो तटीय क्षेत्रमा दिऔं ।
- बाढीपहिरोबाट आफू पनि बचाँ, अरूलाई पनि बचाऔं।

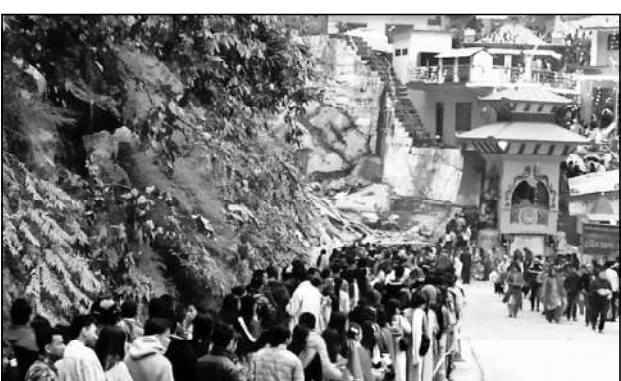
नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

पाल्पासहित देशभरका शिवालयमा भक्तजनहरूको भिड

पाल्पा, साउन ७/साउनको पहिलो सोमबार पाल्पासहित देशभरका शिवालयमा पूजाआजा गर्ने भक्तजनहरूको अत्याधिक भिड लागेको छ । सोमबार विहानैदेखि शिवालयमा पूजाआजा गर्ने दर्शनार्थीको घुईचो देखिन्थ्यो । हिन्दु धर्म मान्ने महिलाहरूले साउने सोमबारलाई विशेष धार्मिक दिनका रूपमा लिने गरेका छन् । उनीहरू निराहार व्रत बसेर भगवान शिवको पूजा आराधना गर्ने गर्छन् । सोमबारदेखि अब साउन महिनाको हरेक सोमबार देशभरका शिवालय मन्दिरमा दर्शनार्थीको घुईचो लाग्ने छ । साउने सोमबारको अवसरमा पाल्पाको सिद्धबाबा मन्दिर, तानसे नरिस्थित नारायणस्थान, भगवतीटोल, बराड्डी लगायतका विभिन्न शिवालयमा पूजा आराधना गर्न हजारौं भक्तजनहरू पुग्ने गर्दछन् ।

साउन महिनाको सोमबारलाई भगवान शिवको प्रिय दिन मानिन्छ । महिलाहरूले विशेषगरी हरियो रंगका वस्त्र, चुरा र मेहँदी लगाएर भगवान शिवको पूजा तथा आराधना गरी व्रत बस्ने चलन रहँदै आएको छ । उक्त कार्य गर्नाले

मनोकांक्षा पूरा हुने धार्मिक विश्वास छ । सूर्य दक्षिणायनपछि विशेष चाडपर्वको शुरुवातको संकेत गर्ने पूर्वीय संस्कृतिमा साउने सोमबार आफैमा विशेष महत्त्वको महिना हो । पार्वतीले साउन महिनाभर निराहार रही कठोर व्रत बसेर भगवान शिवलाई प्राप्त गरेको शास्त्रमा वर्णित भएकोले महिलाहरूले यसलाई बढी महत्त्व दिन्छन् । महिनाको

अरू दिन नसके पनि सोमबार व्रत बसी शिवलाई शुद्ध जल चढाएर खुशी बनाउन सकिन्छ भन्ने शास्त्रीय मान्यता छ । साउने सोमबारका दिन भगवान शिवको विशेष पूजाआराधना गर्ने परम्परा छ । ज्योतिष शास्त्रानुसार सोमबारको स्वामी भगवान शिव भएकोले यो दिनको शिवोपासना विशेष मानिन्छ । अक्र यो महिनाको सोमबार गरिने शिवको व्रत पूजा विशेष फलदायी हुने मान्यता छ । यस दिन आफू र आफ्नो परिवारको सुखास्वस्थ, दीर्घायु एवं विभिन्न काममा गर्दै व्रत बस्ने परम्परा छ । हस्ता नक्षत्रयुक्त सोमबारको व्रतको प्रभावले पार्वतीले महादेव स्वामी पाएको प्रसंग पुराणमा पाइन्छ । साउनको महिना व्रत बसी शिवको पूजा गरे आफू, श्रीमान, सन्तान एवं परिवार सबैको कल्याण हुने धार्मिक विश्वास छ ।

पा.वि.हु.स.नं. ०११/०१२

पा.वि.प्र.का.स.नं. ११/०११/०१२

सम्पादकीय

सरकार विश्वसनीय बनेोस्

नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा बनेको काँग्रेस-एमाले गठबन्धन सरकारलाई दुई तिहाई विश्वासको मत प्राप्त भएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले आइतबार प्रतिनिधिसभामा आफूलाई विश्वासको मत छ भनेर राखेको प्रस्तावको पक्षमा १८८ र विपक्षमा ७४ मत खसेको हो । मत दिन्न भन्ने पक्षमा १ मत परेको छ । बहुमतका लागि ओली नेतृत्वको सरकारलाई १३८ मतको आवश्यक थियो । तर गठबन्धन सरकारका पक्षमा दुई तिहाई संख्याले विश्वास प्रकट गरे ।

संसदका दुई ठूला दल मिलेर बनेको वर्तमान सरकारलाई बहुमत नपुग्दा कि भन्ने आशंका त थिएन तैपनि औपचारिकताका लागि प्रधानमन्त्रीले संसद्बाट विश्वासको मत लिने पर्ने थियो । बहुमत छ भनेरमात्र हुँदैनथ्यो । त्यसलाई संवैधानिक तरिकाबाट प्रमाणित गरेर देखाउनुपर्थ्यो । त्यो काम प्रधानमन्त्रीले गरे । त्यसलाई राम्रै मान्नु पर्छ ।

तेस्रो ठूलो दलको रूपमा रहेको नेकपा (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष तथा संसदीय दलका नेता पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले आफ्नो १८ महिनाको कार्यकालमा पाँचौँ पटक प्रतिनिधि सभामा विश्वासको मत लिएका थिए । पाँचौँ पटकको विश्वासको मतको प्रस्तावमा उनले बहुमत पाउन सकेनन् । सबैभन्दा ठूलो सत्ता सामन्तद्वारा दलले समर्थन फिर्ता लिइसकेपछि प्रचण्ड स्वतः अल्पमतमा परेका थिए । त्यसपछि काँग्रेसको समर्थनमा केपी ओलीको नेतृत्वमा सरकार बन्न पुगेको थियो । सरकारलाई समर्थन गर्ने अन्य साना दलहरूको समर्थनसमेतले गर्दा विश्वासको मतको पक्षमा दुईतिहाई बहुमत पुगेको छ । वर्तमान सरकारको पक्षमा आएको मतले यो शक्तिशाली बन्न पुगेको प्रष्ट हुन्छ । सरकारले जसरी दुईतिहाई विश्वास प्राप्त गरेको छ त्यसै गरी काममा समेत विश्वास प्रकट हुनुपर्छ । यो सरकारलाई सत्ता टिकाउने जिम्मेवारी मात्रै छैन । नागरिकले चाहेको रोजगारी सिर्जनाका लागि वर्तमान आर्थिक निराशा पनि तोड्नु पर्नेछ । आमजनताको चाहनाबमोजिम राष्ट्रिय हितको रक्षा, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सुशासन र राष्ट्रको विकास निर्माण अभियानलाई तीव्रता दिन राजनीतिक स्थिरता आवश्यक छ । अर्थतन्त्रमा विद्यमान शिथिलता अन्त्य गरेर आर्थिक गतिविधि चलायमान बनाउने र बाट्य लगाविलाई प्रोत्साहन गरी मुलुकभित्र पर्याप्त र सम्यग्दित रोजगारी सिर्जना गर्ने कुरामा पनि सरकारले ध्यान दिन आवश्यक छ । यो गर्न सक्थो भने सरकार सरकारको पक्षमा प्राप्त भएको दुईतिहाईको मतको कदर हुन्छ । तसर्थ सरकार विश्वसनीय बन्न जरुरी छ ।

f Opinion @ Social Network f

म आफूले दुनियाँमा सस्तु छु, तिमीले शाहा गरे ति ठीक डाहा गरे पनि ठीक ।
(रिमा अर्यालको फेसबुक स्टेटसबाट) www.facebook.com/aryal.rima
यो सभामा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धाराणाहरु राखेको छु । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

जनचनेतना दैनिकको रूपमा तपाईंलाई सुझाएँको छ । यो पढ्नका अठ्ठ सन्धीय अलि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनुभव सुन्नुबस्नुको लागि तपाईंलाई अनुरोध गर्छु । पाठकवृन्द तपाईंका सुझावहरु दिई तपाईंलाई सहयोग गर्नुहुन तपाईं अनुबन्ध गर्नुहुनेछ ।

जनचनेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पासा

प्रदरि कार्यालय	२४०००१
दुधबल ०१-५२०१२२	सिमानामातल भैरहवा ०१-५२०११३
स.प्र.बन्धाम् दुधबल ०१-५२०११३	सिमानामातल पासा ०१-५२०१११
दुधबल रामनाथ ०१-५२०१२३	परिवार नियन्त्रण सेवा पासा ०१-५२०१२३
भैरहवा ०१-५२०१११	पासा जिला अस्पताल ०१-५२०१२३
आर्थिकी ०१-५२०१११	सुम्बिनी मंडिकल कलेज प्रसास ०१-५२०१२३
कुम्बिनी ०१-५२०१११	सिन्धु परासी ०१-५२०१२३
परासी ०१-५२०१११	भैरहवा जिला अस्पताल ०१-५२०१२३
सिन्धुवा ०१-५२०१११	सुम्बिनी जिला अस्पताल ०१-५२०१२३
पासा ०१-५२०१२३	तानसेन जिला अस्पताल ०१-५२०१२३
दुधबल रामपुर ०१-५२०१२३	तानसेन जिला अस्पताल ०१-५२०१२३
अपवादाल कार्यालय	सिन्धुवा मिला अस्पताल ०१-५२०१२३
सुम्बिनीमिडी अस्पताल ०१-५२०१२३	दुधबल हस्पताल ०१-५२०१२३
सुम्बिनी अञ्चल अस्पताल ०१-५२०१२३	सुम्बिनी मंडिकल ०१-५२०१२३

कागलाई बेल पाक्यो हर्ष न विस्मात !

नेपालको राजनीतिमा अन्ततः भारतीय प्रभाव फैल भयो । पश्चिममा राष्ट्रको खेलौना बन्यो हाम्रो मुलुक । भारतीय राष्ट्रिय राजनीतिको प्रत्यक्ष प्रभाव परेको भए पनि यस पटकको सरकार परिवर्तनको खेलमा भारतको राजनीति पूर्णरूपले असफल भएकै हो । भारतीय सञ्चार माध्यमहरूले वर्तमान सरकारको आलोचना गरेका छन् । कुटनैतिक नियोगमा कार्यरत तथा जानकारहरूले समेत परिवर्तित राजनैतिक घटनाक्रमलाई आश्चर्य रूपमा लिएका छन् । भारतको निर्वाचनपछि नेपालको राजनीति तथा सरकार (नेकपा माओवादी र नेकपा एमाले) को सयुक्त सरकार परिवर्तन हुन्छ भन्ने आकलन गरिएको थियो । भारतको राजनीति समेत यस पटक नराप्रोसँग पछाडी पर्छ । जब राष्ट्रिय भाउजु विदेशीन त्यस दिनबाट दाहल नेतृत्वको सरकारको दिनगन्ती सुरु भयो । यो पटक सरकार परिवर्तन हुँदा आम जनताले हर्ष मानेकै छैनन् हुन त कागलाई बेल पाक्नु जस्तै भएको छ । कठिप, एमालेको सरकार बनाउन अमेरिका पूर्ण रूपले सफल भएको छ । एमसिसी हावी भएको देखिन्छ । हाल देखा सामान्य देखिन्छ । तर भविष्यका लागि यो सबै भन्दा खतरा देखिन्छ । भू-सामयिक हिसाबले यस घटनाले निकट भविष्यमा अमेरिकाको लागि हाम्रो मुलुक किडास्वल बनेमा शंका नै छैन । भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको सपन ग्रहणमा भारत पुगेका पुष्पकमल दाहलहरूले राजनैतिक कुरा जवादा हुन थाले । कारण मोदी सरकार पनि नेपालको जस्तै धेरै दलधर्म मिलेर बनेको थियो । त्यसले गर्दा राष्ट्रिय सहमती कायम गर्न भन्ने मात्र थियो । यो भन्दा जवादा र धेरै कुरा पटककै भएको थिएन । भारतका लागि सबै भन्दा सजिलो पुष्पकमल दाहल नै हुन् । भारत निकट ठानिने नेकपा एमालेका ओलीसँग २०७२ सालपछि नराप्रोसँग चिडिएको छ । उनी सरकारको नेतृत्वमा आउदा भारतले नाकाबन्दी गरेको थियो । भारतीयहरूले ओलीलाई पछिल्लो समयमा चिन निकटतम ठान्छन् । ओलीले जब कालापानी, लिपुलेक समेटेर नेपालको नक्सा संश्लेषणबाट पास गराए तब भारत फन चिडिएको थियो । पछिल्लो समयमा राम जन्मभूमि नेपालमा हो भन्ने अधिष्ठातिक दिए पछि ओलीसँग भारत तर्सियो । देउबालाई भारतले कहिल्यै सिक्कारा ठान्छन् । यी कारणले भारतका लागि पुष्पकमल दाहल उपयुक्त पात्र थिए । दाहलले नेपालमा हिन्दुराज्य कायम गराउन सक्ने थिए । देउवा, ओलीबाट त्यो सम्भव थिएन । देउवा, ओलीबाट त्यो सम्भव थिएन । देउवा, ओलीबाट त्यो सम्भव थिएन ।

प्रकाश नेपाल

भारतिय सञ्चार माध्यमहरूले वर्तमान सरकारको आलोचना गरेका छन् । कुटनैतिक नियोगमा कार्यरत तथा जानकारहरूले समेत परिवर्तित राजनैतिक घटनाक्रमलाई आश्चर्य रूपमा लिएका छन् । भारतको निर्वाचनपछि नेपालको राजनीति तथा सरकार (नेकपा माओवादी र नेकपा एमाले) को सयुक्त सरकार परिवर्तन हुन्छ भन्ने आकलन गरिएको थियो । भारतको राजनीति समेत यस पटक नराप्रोसँग पछाडी पर्छ । जब राष्ट्रिय भाउजु विदेशीन त्यस दिनबाट दाहल नेतृत्वको सरकारको दिनगन्ती सुरु भयो । यो पटक सरकार परिवर्तन हुँदा आम जनताले हर्ष मानेकै छैनन् हुन त कागलाई बेल पाक्नु जस्तै भएको छ । काँग्रेस, एमालेको सरकार बनाउन अमेरिका पूर्ण रूपले सफल भएको छ । एमसिसी हावी भएको देखिन्छ । हाल देखा सामान्य देखिन्छ । तर भविष्यका लागि यो सबै भन्दा खतरा देखिन्छ ।

संशोधन भन्ने त बाहना मात्र हो । यो हुँदैन ओलीले यस भन्दा अगाडि पनि सरकारको नेतृत्व गर्न अवसर पाएका थिएन । त्यति बेला जस्तो यस पटक फुलियो देखिएका छैनन् । यस बेला बनेका हुन यस पटक बनाइएकाले पनि उनको बोली फुटेको देखिँदैन । जब दाहालको विकल्पमा नयाँ सरकार बन्ने विषयमा क्यान्टेन रामेश्वर थापाको घरमा ओलीका अत्यन्त विश्वास पात्र ईश्वर पोखरेललाई मात्र जानकारी हुने गरी सम्झौता भएको कुरा देउवासँग सात बुँदे सहमती भएको कुरा जब वार्डिथियो तब भारतीय एउटा तपका फ्लक्यो । यो सम्झौता असफल बनाउन प्रयत्न पनि भयो त्यही भाएर दाहलले सदनबाट विश्वासको मत लिने भनेका हुन । त्यति समयसम्म केहि हुन्छ कि भन्ने थियो । यही समयमा नुवाकोटको एउटा रिपोर्टमा ज्ञानेन्द्र शाह र दाहालको विचमा भेट भयो । यो अवसर भारतले गरायो तर अमेरिकाको कारण भारतको

जाने पक्का हो । यतिखेर गिरी बन्धुमा भोली, भुटानी भाउजु, बाल मन्दिरमा प्रकाशमान सिंह, बालुवाटार जग्गा प्रकरणमा विष्णु पौड्याल, शरद सिंह म्याग्गावर कम्पनी, भ्रष्टाचारले नराप्रोसँग पोतिएका व्यक्ति सरकारमा सामेल छन् । तत्कालीन गृहमन्त्री रवि नामिष्ठानेले फाइल खोलम्, खोलम् भने तर सकेन । त्यसको कारण थियो दाहलले संकेत गर्दिएन । दाहलले अनुकूल नदेखे संकेत नदिएका हुन् । सरकारको नेतृत्व परिवर्तन भयो । यतिखेर सरकार परिवर्तन भएको विषयमा आम जनता भने बुझी छैनन् । सरकार परिवर्तनका सवालमा जनताका लागि कालान्तरै बेन पाके जस्तै भएको छ । सरकारको नेतृत्व परिवर्तन हुने दिन मुलुक शोकमा डुबेको थियो । त्यस दिन दौरा सुखाल लगाएर सुखल निवास जानेको भिड लाग्यो । नाखुड यो सरकार शुभ छ जस्तो लाइने । सरकारमा सहभागी सत्यको मुहार हसिलो नै देखिएन् । सरकारमा सहभागी सत्य मध्ये अधिकांश विवादसंलग्न नाम कमाएका परेका छन् । सरकार परिवर्तन गरिनु भनेको भ्रष्टाचारलाई संरक्षण गर्ने पनि हो । सरकार यसरी बन्दको अर्थ मुलुकलाई स्वाधिनताका लागि भनिन्छ । तर राजनैतिक स्वाधिनता भन्दा पनि भ्रष्टलाई संरक्षणका लागि हो । सरकारले संविधान संशोधन गर्ने त्यसका लागि कार्यदल बनाउने भनिएको छ । सरकारले संविधान संशोधन गर्ने हो भने स्थानीय तहलाई थप अधिकार दिनु पर्ने, संघीयता खारेजी, धर्म निरपेक्षता, खारेज गर्न हिममत गर्नुपर्छ तर सरकारसँग छैन । यसैले सरकारले संविधान संशोधन गर्न सक्दैन । विदेशीले बनाइएको सरकारप्रति न हर्ष छ नत विस्वास नै सरकारले यस पटक गौतम बुद्ध क्रिकेट गौशालालाई प्राथमिकतामा राख्यो । त्यहिबाट सुरु हुन्छ सरकारको क्रियाकलाप यतिखेर जनता विप्रेको महाभारतीबाट विप्लवीका छन् । त्यस प्रति ध्यान पुगेको छैन । त्यसले गर्दा सरकार भएको आमजनताले महसुस गर्ने सकेका छैनन् । विश्वलीमा बस खस्यो । आफन्त शवको खोजीमा तडुपिएका छन् । त्यसतर्फ राज्य उदासिन छ । बाढी पहिरेले दिनानुदिन जनतालाई च्यापदै गएको छ । क्षेत्रीयभय जमिन ब्यारमा ब्यन्तारित भएका छन् । सरकार के मा हो । के मा बलिभएको छ । जनतालाई मन छुने भनेको यस्तै यस्तोमा थियो मन छुने सरकार जनताको समस्यबाट निकै टाढा रहेको छ । यसले गर्दा सरकारको नेतृत्व परिवर्तन भएको आमजनताले महसुस नगरेको अवश्य हो । अत्यन्त कष्टरूपमा आलोचना गर्ने, देखा कुकुर र विरालो जस्तो हुने मुष्प दुई दल विच गठबन्धन भयो । निर्वर्तमान प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहल सदनमा बोल्दा उनले सत्य कुरा थोरै ओकेले ।

लेखक विन्का किरागील एवं सगनापिका विषयमा बरो रूपमा कसम चलाउने युवा पत्रकार समेत हुन् ।

रुमा : मन अक्षर रहने संकेत देखिन्छ । लेखनमा सज्जता अपनाउनु पर्नेछ ।
पुष्प : शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । विविध संस्थाबाट साहयोग पाइनेछ ।
सिन्धु : अचन दिन बागौले अस्पृश्यता पनि छुट्टिबचन टाल्न नसक्दा दुःख पाइनेछ ।
कठोर : कार्यमा सफलता पाइनेछ । नयाँ व्यक्तिगत भेटघाट हुनेछ ।
सिंह : नयाँ सवारी साधन प्राप्तिको योग्य छ । अटिको र ताकेको काम पूरा होला ।
कठ्या : अग्रम वैशिक क्षेत्रको कस अभि बढिनेछ । विस्वास गरिकेले साथ दिनेछ ।

संकेत राखिएका

संकेत राखिएका

विज्ञान / सूचना प्रविधि

माइक्रोसफ्ट अवरुद्ध गराउने कम्पनीलाई १२ खर्ब घाटा

अमेरिकी साइबर सेक्युरिटी कम्पनी क्राउडस्ट्राइक शुक्रबारदेखि निकै चर्चामा छ । किनकि यो कम्पनीको एउटा खराब सफ्टवेयर अपडेटका कारण विश्वभर नै ठूलो तहका मचियो ।

करिब १५ घण्टासम्म माइक्रोसफ्टको सर्भर ठप्प भएका कारण विश्वका धेरै देशमा एयरपोर्ट, बैंक, टिभी च्यानलदेखि शेयर बजारसमेत अवरुद्ध भए । यसैबीच दुनियाँ नै ठप्प पार्नका लागि जिम्मेवार सो कम्पनीलाई ठूलो भटका लागेको छ । शुक्रबार कम्पनीको शेयर मूल्यमा ११ प्रतिशत भन्दा धेरैले गिरावट आयो । शुक्रबारको घटनाअघि क्राउडस्ट्राइक कम्पनीको बजार पूँजीकरण ८३ अर्ब डलर नाथेको थियो । तर, क्षणभरमा आएको उक्त संकटक कारण शेयर मूल्य तीव्ररूपमा ओरालो लाग्दा कम्पनीले ८ अर्ब ८० करोड डलर गुमायो । अर्थात् एक भटकामै सो कम्पनीले करिब १२ खर्ब रुपैयाँ गुमाएको छ । विश्वको लोकप्रिय साइबर सेक्युरिटी प्रोभाइडर कम्पनी क्राउडस्ट्राइकका विश्वभर करिब ३० हजार ग्राहक छन् । आफ्नो ग्राहक तथा उच्च मासिनाका कारण लगानीकर्ताहरूका

लागि आकर्षण बन्दै आएको थियो । शुक्रबारको गिरावटभन्दा अघि गत वर्ष यसको शेयर मूल्य दोब्बर भएको थियो । तर, पछिल्लो घटनाका कारण ग्राहक तथा लगानीकर्तालाई कम्पनीप्रतिको आफ्नो निर्भरताका बारेमा विचार गर्नुपर्ने अवस्थामा पुऱ्याएको छ । जसबाट पालो अल्टो नेटवर्कस जस्ता कम्पनीहरूले मौकाको फाइदा उठाउन सक्छन्, जसको शेयर मूल्य शुक्रबार १.७ प्रतिशतले

बढेको थियो । वेबस सेक्युरिटीजका विश्लेषक ड्यान इभेसका अनुसार यो घटना क्राउडस्ट्राइकका लागि एउटा हुने भन्ने हो र यसले उसको शेयरमा दबाव पार्नेछ । तर, यो घटना कुनै साइबर सुरक्षा खतराका कारण नभई प्रविधिको अपडेटका कारण भएको हो । हाल क्राउडस्ट्राइकको शेयर मूल्य ३०४.६६ डलर रहेको छ ।

-नवनाथनवबर डटकम

विश्वभर ८५ लाख कम्प्युटरका विण्डोजमा समस्या

विश्वभर विण्डोजमा आएको समस्याका कारण ८५ लाख उपकरण प्रभावित भएको सफ्टवेयर बनाउने कम्पनी माइक्रोसफ्टले भनेको छ । साइबर सेक्युरिटी सफ्टवेयर कम्पनी क्राउडस्ट्राइकले अपडेटपछि विण्डोजमा समस्या आएको थियो । यो घटनालाई साइबर इतिहासकै सबैभन्दा नराशो घटना भनिएको छ । विश्वभर एकैचोटी यसअघि यो सड्याका उपकरणमा समस्या देखिएको थिएन । क्राउडस्ट्राइकले सफ्टवेयर अपडेट गर्दा करण्डेड सफ्टवेयर अपडेट आफैँछि ठुलो सड्यामा उपकरणमा समस्या देखिएको थियो ।

विश्वभर प्रयोगमा आएका विण्डोज उपकरणको १ प्रतिशतभन्दा कम भएको माइक्रोसफ्टको उपाध्यक्ष डेभिड वेन्ट भन्छन् । यो समस्याले सेवेदनशील सेवा प्रवाह गरिरहेका कयौँ कम्पनीहरूले क्राउडस्ट्राइक प्रयोग गरिरहेको देखाएको

छ । यस अघि सन् २०१७ मा वानाफ्राई साइबर हमनामा विश्वका १५० देशमा करिब ३ लाख कम्प्युटर प्रभावित भएका थिए । एक महिनापछि पनि यही तर्रामा नटपेटा साइबर हमला भएको थियो ।

-रातोपाटी डटकम

नेपालमा पनि देखियो माइक्रोसफ्टको समस्या

विश्वभर कम्प्युटर नेटवर्क डाउन भइरहेदा नेपालमा समेत समस्या देखिएको छ । माइक्रोसफ्ट अपरेटिङ सिस्टम प्रयोग गरिएका कम्प्युटरहरू 'ब्लिन्किंग अफ देथ' अर्थात् अलर्टसहित निरलो स्क्रिन देखिएर डाउन हुँदा समस्या भइरहेको छ । पेमेन्ट र सेटलमेन्ट क्लियर गर्ने सरकारी वित्तीय संस्था नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेड छुट्टैसीएचएल'का कम्प्युटरहरूमा समस्या देखिएको हो । एनसीएचएलका सीईओ मिलेसमानसिंह प्रधानले केही कम्प्युटरमा समस्या देखिएको बताए । साइबर सुरक्षा कम्पनी क्राउडस्ट्राइकको फाल्कोन क्राउडस्ट्राइक नामक एन्टिभारस सफ्टवेयर प्रयोग भएका कम्प्युटर डाउन भएको उनले बताए । अन्य कारोबारसम्बन्धी काममा कुनै समस्या नभए पनि प्रयोगकर्ताले काम गर्न नपाएको उनको भनाइ छ । Global IME bank 'विश्वभर कै हाम्रो पनि केही कम्प्युटरमा समस्या देखिएको छ । फाल्कोन क्राउडस्ट्राइक एन्टिभारस सफ्टवेयरमा अपडेट आएपछि यो समस्या

आएको देखिन्छ, एनसीएचएलका सीईओ प्रधानले भने । एन्टिभारस सफ्टवेयर उत्पादक साइबरसुरक्षा प्रदायक कम्पनी क्राउडस्ट्राइकले आफ्नो सफ्टवेयरमा अपडेट दिएको र उक्त अपडेटपछि त्यसको प्रयोग गरिएका कम्प्युटरमा समस्या

आइरहेको बताइएको छ । यसका कारण भारत, बेलायत, अस्ट्रेलियालायत कयौँ देशमा विमानस्थल, बैंक, अस्पताल, यातायात, लगायत किनमेल स्टोरमा समेत सेवा अवरुद्ध भएको छ ।

-रातोपाटी डटकम

नेपालको पहाडदेखि अमेरिकाको आइटीसम्म आयुष

नेपालको पहाडी भेगमा हुर्कनुभएका २३ वर्षीय आयुष पोखरेल प्रविधिको क्षेत्रमा सँगसँगै उत्कृष्ट मानिने अमेरिकाको सान फ्रान्सीस्को स्थित मिलिनिक भ्यालीलाई आफ्नो कर्मचरो बनाएका छन् । प्रविधिप्रतिको उच्चतम लगाव, निरन्तरता र अथक प्रयासका कारण उनी यस क्षेत्रमा अब्बल सावित भइरहेका छन् ।

उनी जन्मे हुँदाकै ठाउँमा एडनेटको पहुँच त टाढाको कुरा विद्युत् सेवासमेत भरपर्दो थिएन । सानैदेखि प्रविधिप्रति जिज्ञासु थिए उनी । करिब सात-आठ वर्षको उमेरदेखि नै पुराना रेडियो वा घडी आएको खण्डमा खोल्ने, अल्लोकन गर्ने र मर्मत गर्ने उनीको कोशिस हुन्थ्यो । आफू ११ वर्षको हुँदा आफ्नो मामाको साइबर पसलमा बस्दा उनलाई कम्प्युटरप्रति आकर्षण बढेको थियो । मामासँग सिक्नेर आफू भन्दा धेरै पाका उमेरका व्यक्तिहरूलाई कम्प्युटर चलाउन उनले सिकाउन्थे ।

एक पटक आफ्नो मातापितासँग बुढानिककण्ड स्कूल घुम्न जाँदा त्यहाँ कम्प्युटर ल्याब देखेकाले त्यस अध्ययन गर्न उनीले मन गरे । प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण गरी कक्षा ५ देखि ७ सम्म सोही विद्यालयमा आयुषले अध्ययन गरे । त्यसपछि नवलपरासीको

गैडाकोटमा रहेको बालविकास स्कूलबाट माध्यमिक शिक्षा पूरा गरे उनीले तत्पश्चात् पहिलो पटक एचटिएमएन कोडको बारेमा जानकारी पाए र त्यसमा काम गर्न थाले । यसबाट उनीलाई कम्प्युटरमा नवीनतम सिर्जना गर्न सकिन्छ भन्ने आत्म विश्वास पैदा भयो । सन् २०१८ मा मातापितासँग क्यानडा पुगेका उनलाई नयाँ संस्कृति एवं भाषा अनुकूलन गर्न चुनौती अवश्य थियो । यसका बावजूद उनीले टिएल केनेडी स्कूलमा कक्षा ११ र १२ अध्ययन गरे र उत्कृष्ट नतिजा हासिल गरे । पढ्ने क्रममा उनीले आफ्नो सबल पक्ष प्रभावित भएर अमेरिकस्थित सान फ्रान्सीस्कोबाट राम्रो पारिश्रमिक एवं सुविधासहित काम गर्नका लागि आग्रह गरियो । त्यहाँ पुगेपछि उनीले आफूभित्रको छिन्नाई उत्कर्ष पुऱ्याउने अथाह सम्भावना देखे र कर्मचरो बनाउने सोच बनाए । अहिले उनी एनओएसक इन्जिनियरका संस्थापक सफ्टवेयर डेभलपेरका रूपमा कार्यरत छन् । उनीको कम्पनीले कृत्रिम बुद्धि (एआई)को उपयोगमा व्यक्तिगत सड्यागतीको काम गर्ने सफ्टवेयर एनओएसक उत्पादन गर्दै छ । जसबाट अत्यन्त व्यस्त व्यक्तिहरूको जीवनमा सहजता ल्याउन मद्दत पुग्नेछ । उदाहरणका लागि यसले दिनभरिको कामको नोट तयार गर्छ, होटेल बुक गर्न मद्दत गर्दछ, आदि । यसरी आफ्नो लगन, कडा मिहिनेत र समर्पण गरेको खण्डमा जुनसुकै कुरा सम्भव हुनसक्छ भन्ने उदाहरण बनेको छैन, अर्थात् उनीको यस यात्राबाट अन्य युवाहरूलाई समेत अभिप्रेरणा गर्न मद्दत पुग्ने देखिन्छ ।

- शिवनाथ टाडस डटकम

माइक्रोसफ्टले विश्व अर्थतन्त्रमा मच्चाएको उथलपुथल

माइक्रोसफ्टको कम्प्युटर सफ्टवेयरको अपडेटमा भएको प्राविधिक त्रुटिले विश्वभर हंगामा मच्चाएको छ । लाखौँ कम्प्युटरहरू अचानक बन्द भएका छन्, जसको असर हजारौँ उडानहरू रूद् वा ढिलाइ भए भने बैकिङ प्रणाली धराशायी भयो, स्वास्थ्य सेवा प्रभावित भयो, सञ्चारमाध्यमको पुसाराण बन्द भयो, व्यापार जगत समस्यामा पर्यो ।

अमेरिकामा मात्रै ९११ सेवा अवरुद्ध भएका छन् । १७ घण्टाको समस्यापछि शुक्रबार राति करिब १० बजे माइक्रोसफ्टले समस्या समाधान भएको दाबी गरेको छ । विश्वको सबैभन्दा ठूलो सफ्टवेयर कम्पनी माइक्रोसफ्टको विण्डोज अपरेटिङ सिस्टम प्रयोग गर्ने कम्प्युटरमा यस्तो अवस्था आएको हो । समस्या मूलतः कम्प्युटरहरूमा देखा पर्‍यो जसले माइक्रोसफ्टको क्लाउड सेवा प्रयोग गरिरहेको थियो जसमा क्राउडस्ट्राइकको फायरवाल पणाली थियो । माइक्रोसफ्टले संसारभरका उद्यमहरूले नेटवर्कलाई ह्याकहरू र बाहिरि हस्तक्षेपबाट जोगाउन साइबर सुरक्षा फर्म क्राउडस्ट्राइकको सफ्टवेयर प्रयोग गर्ने गरेको र अहिलेको समस्या क्राउडस्ट्राइकले यो सुरक्षा सफ्टवेयर अपडेट गरिरहेको थियो र अपडेटमा प्राविधिक गडबडीका कारण स्थिति उत्पन्न भएको बताएको छ । फ्लाइड अवेयरका अनुसार शुक्रबार विश्वभर

३३, १३९ भन्दा बढी उडानहरू ढिलाइ भएका छन् भने करिब ३,७५० उडानहरू रूद् भएका छन् । डेल्टा एयरलाइन्सले अमेरिकामा सबैभन्दा धेरै ७८८ उडान रूद् गरेको थियो । जबकि एटलान्टा एयरपोर्टमा सबैभन्दा बढी १५५ उडानहरू रूद् गरिएका थिए । एयरपोर्टमा कम्प्युटरबाट हुने सबै काम हातले गरिएको थियो । उदयन कर्मचारीलाई चेक इन गर्न र बोर्डिङ पास जारी गर्न आधा घण्टाभन्दा बढी

समय लागेको थियो । शुक्रबारको घटना सफ्टवेयरमा भारी निर्भरताले विश्व अर्थतन्त्रमा कस्तो प्रभाव पार्ने सक्छ भन्ने उदाहरण हो । अमेरिका, युरोपलायत दर्जनौँ देशमा बैकिङ र स्वास्थ्य सेवा पनि प्रभावित भएको छ । माइक्रोसफ्टसँगै गुगल र अमेजन सर्भर र क्लाउड सेवा प्रदान गर्ने ठूलो कम्पनी हुन् । अधिकांश देश र कम्पनीहरू तिनीहरूमा निर्भर छन् ।

-शाना कुरा डटकम

लुम्बिनीमा वर्षाबास धार्मिक अनुष्ठान

लुम्बिनी, साउन ७/बुध जन्मस्थल लुम्बिनीमा आठौं वर्षाबास तथा धार्मिक अनुष्ठान सुरुआत भएको छ । लुम्बिनीस्थित राजकीय बौद्ध विहारमा आइतबार आयोजित कार्यक्रममा विहारका संरक्षक भीष्म सागर धम्मले शील पाठ गरेर वर्षाबासको आरम्भ गरे । भिक्षु धम्मले वर्षाबास कार्यक्रमले बुद्धको उपदेशहरूको ज्ञान लिन सहयोग पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गरे । उनले भने, 'नेपालीहरूलाई विश्वभर बुद्धको देशका मानिस भनेर चिनिन्छ । यसैले पनि सबै नेपालीले बुद्धको ज्ञान लिनु आवश्यक छ ।' लुम्बिनी आध्यात्मिक केन्द्र भएको उल्लेख गर्दै उनले लुम्बिनीबाट के पाएँभन्दा

पनि के दिने भनेर सोच्नुपर्ने बताए । लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकाका उपप्रमुख कल्पना हरिजनले विभिन्न समयमा लुम्बिनीको पहिलो राजकीय बौद्ध विहार भएकाले विषय उठ्ने गरेको जनाउँदै बुद्ध जन्मेको स्थानमा बुद्ध विहार भएकाहरू संसारभर राख्ने सन्देश नजाने बताइन् । उनले विहारलाई लुम्बिनी विकास गुट्योजनाभित्र राखेर पुनःनिर्माण गर्न सरोकारवालाहरूलाई सुझाव दिइन् । हरिजनले लुम्बिनीमा रहेका अधिकांश गुम्बा र विहार स्थानीयसँग जोडिन नसकेको दुखेसो गरिन् । संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) का लुम्बिनी प्रदेश प्रमुख सुदीप अर्यालले विश्व समुदायको

हितका लागि शान्ति पहिलो शर्त भएकाले शान्ति प्रार्थनाका लागि समुदायस्तरमा बुद्ध शिक्षा पुऱ्याउनुपर्नेमा जोड दिए । विभिन्न समयमा हुने यस्ता धार्मिक अनुष्ठानहरूले धार्मिक सहिष्णुता जोगाइराख्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने उनले बताए । वर्षातको तीन महिना प्रतिकूल मौसमका कारण धर्मयात्रा गर्न असहज हुने भएकाले उपसाक-उपासकासहित भिक्षुहरू सुरक्षित स्थानमा बसेर धार्मिक अनुष्ठानमा संलग्न हुने प्रक्रियालाई वर्षाबास भनिन्छ । साउन पूर्णिमादेखि सुरु भएको वर्षाबास तीन महिनापछिको पूर्णिमामा समापन हुन्छ । वर्षाबास कार्यक्रम व्यवस्थापनको जिम्मा बैद्य महिला समितिमा लिएको छ । -**रावण**

लुम्बिनीको मुख्यमन्त्रीमा...

...प्रदेश अधिवेशनका बेला एमाले अध्यक्ष शोनी र महासचिव शंकर पोखरेलले प्रदेश अध्यक्षमा प्युठानका हरि रिजाललाई अधि सारे पनि गिरीले प्रतिनिधिसभालाई रिजाललाई नभई पाल्पाका राधाकृष्ण केडेललाई जिताउन अनौपचारिक अपील गरेका थिए । अन्ततः उनैले समर्थन गरेका केडेलले रिजाललाई हराउन सफल भएका थिए । त्यहि बेला लुम्बिनीमा गिरीले चालेको कदमलाई एमाले केन्द्रले बदलाको रूपमा अहिले लिएको हो । कोभिस र एमालेबीचको सहमतिमै गिरी मुख्यमन्त्री बन्ने पक्कापक्की थियो ।

अन्तिम घडीमा महासचिव पोखरेलले आनो शक्ति प्रयोग गरेर उनलाई रोक्न सफल भए । गिरी लामो समयसम्म शंकर पोखरेलसँगै थिए । एमाले महासचिव पोखरेल र उपाध्यक्ष विष्णु पौडेलबीच आन्तरिक विचाराती हुँदा गिरी सहजकर्ताकै रूपमा रहन्थे । तर प्रदेश अधिवेशनका बेला भने गिरीले आफूलाई सहजै चिनाए । जसको परिणाम अहिले देखा परेको हो । गिरी यस अघि मुख्यमन्त्री भइसकेका व्यक्ति हुन् । उनी २०७९ पुस २७ गते नेकपा एमालेका २९, नेकपा माओवादी केन्द्रका १०, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका ४, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका

४, जनता समाजवादी पार्टीका ३, जनमत पार्टीका ३ जना, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीका ३ जना र स्वतन्त्र २ जना गरी ५८ सांसदको समर्थनमा मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएका थिए । अहिले मुख्य मन्त्रीमा नियुक्त आचार्य अघोष्ठाँची निर्वाचन क्षेत्र १ (१) बाट निर्वाचित सांसद हुन् । उनी यसअघि शंकर पोखरेल नेतृत्वको सरकारमा आन्तरिक मामिला तथा कानून, लीला गिरी नेतृत्वको सरकारमा ग्रामिण खानेपानी तथा सहरी विकाससमन्ती तथा जोखबहादुर महारा नेतृत्वको सरकारमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री भइसकेका थिए ।

खेलकुद समाचार

श्रीलंकाले मलेसियालाई हरायो

काठमाडौं, साउन ७/श्रीलंकामा जारी नवौं महिला एसिया कप क्रिकेट प्रतियोगिता श्रीलंकाले मलेसियालाई हराएको छ । सोमबार भएको खेलमा टेस्ट राष्ट्र श्रीलंकाले मलेसियामाथि एक सय ४४ रनको सजिलो जित हात पारेको हो ।

समूह 'बी' मा लगातार दुई जितसँगै श्रीलंकाले सेमिफाइनल प्रवेशको सम्भावना पनि बलियो बनाएको छ । श्रीलंकाले आफ्नो पहिलो खेलमा अर्को टेस्ट राष्ट्र बंगलादेशलाई सात विकेटले पराजित गरेको थियो । मलेसिया भने लगातार दोस्रो हारसँगै उपाधि होडबाट भागिरिएको छ । मलेसिया आफ्नो हिन्दी खेलमा थाइल्याण्डसँग २२ रनले पराजित भएको थियो । सोमबारको खेलमा टस जित्ती पहिले ब्याटिङको निर्णय लिएको आयोजक राष्ट्र श्रीलंकाले निर्धारित २० ओभरमा चार विकेट गुमाएर एक सय ८४ रन बनाएको थियो । जवाफी ब्याटिङमा ओर्लियोको मलेसियाले भने १९.५ ओभरमा असआउट हुनुअघि ४० रनमात्र बनाउन सकेको थियो । श्रीलंकाका लागि ओपनर ब्याट चामरी आयापाथुले अविजित एक सय १९ रनको योगदान गरिन् । टोलीका कप्तानसमेत रहेकी चामरीले केवल ६९ बलको सामना गरी सात छक्का र १४ वटा चौका पनि प्रहार गरेकी थिइन् । चामरी महिला टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेटमा तीनवटा शतक प्रहार गर्न विश्वकै तेस्रो खेलाडी पनि बनेकी छन् । यसअघि तान्जियाकी फासुमा ओभारी किनासु र संयुक्त अरब इमिरेट्स (यूईई)की एसा ओजाले मात्र टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेटमा तीनवटा शतक बनाउन सकेका थिए । विकेटकिपर ब्याटर अनुष्का सन्जिवनीले पनि टोलीको खातामा ३१ रन थपिन् । उनले केवल २४ बलको सामना गरी चार चौका पनि हिकोइन् । हर्षिया सामराविकमले पनि २६ रन बनाइन् । उनले २३ बलमा पाँच चौका प्रहार गरेकी थिइन् । मलेसियाकी बलर विनिफ्रेड सुराइसिगमले दुई विकेट लिइन् ।

अर्थ/कपॉरेट समाचार

नेप्से सामान्य अंकले बढ्यो

पाल्पा, साउन ७/नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक सामान्य अंकले बढेको छ । कारोबारको दोस्रो दिन सोमबार परिसूचक दुई दशमलव ७१ अंकले बढेको हो । नेप्से बढेसँगै दुई हजार चार सय ८८ दशमलव ०९ अंकमा कायम भएको छ । तीन पटक बजारले २ हजार ५ सय अंक नाघे पनि अन्तिममा आएर २ हजार ४ सय ८८ दशमलव ०८ विन्दुमा अडिएको हो । यसदिन नेप्से परिसूचक बढेर दुई हजार चार सय ८८ दशमलव ०९ विन्दुमा आइ कायम हुन पुगेको थियो । तीन सय नौ कम्पनीको तीन करोड ९७ लाख ५४ हजार सात सय ११ कित्ता शेयर एक लाख ७० हजार पाँच सय ५९ पटक खरिदबिकी हुँदा १३ अर्ब ९१ करोड ५५ लाख ३५ हजार चार सय ४० बराबरको कारोबार भएको छ । बैङ्किङ एक दशमलव २३, विकास बैंक शून्य दशमलव ६३, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव २१, लगानी शून्य दशमलव ४७, लघुवित्त शून्य दशमलव ३३ र निर्जीवन बीमा समूहको

उपसूचक शून्य दशमलव ०६ प्रतिशतले घटेको छ । अरू समूहको उपसूचक बढेको छ । वित्त समूह शून्य दशमलव ७१, जलविद्युत् एक दशमलव ७४, जीवन बीमा शून्य दशमलव ०९, उत्पादन तथा प्रशोधन दुई दशमलव १६, म्यूचुअल फन्ड शून्य दशमलव ७८, व्यापार एक दशमलव ८६ र अन्य समूहको उपसूचक एक दशमलव ४३ प्रतिशतले बढेको छ । मुक्तिनाथ कृषि कम्पनी लिमिटेडको शेयर मूल्यमा आज सकारात्मक सर्जिट लागेको छ । सबैभन्दा धेरै घट्दैन गणपति लघुवित्त नितीया संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य नौ दशमलव ९४ प्रतिशतले घटेको छ । कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा धेरै हितालयम रिटन्स्योरिस लिमिटेडको र ३६ करोड ९३ लाख ४० बराबरको कारोबार भने सिद्धार्थ शून्य दशमलव २१, लगानी शून्य ५६ हजार नौ सय ९५ कित्ता शेयर किनबेच भएको छ ।

भर्ना सम्बन्धी अत्यन्त जरुरी सूचना

CTEVT बाट स्वीकृत प्राप्त यस पाल्पा टेक्निकल इन्स्टिच्युट तानसेन, पाल्पा शैक्षिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि ३ वर्षे डिप्लोमा कार्यक्रम/प्रमाण पत्र तह **सामान्य चिकित्सा (H.A.)**, **बैद्यकल व्यापारि टोरी टेक्नोलोजी (CMLT)** र फिजियोथेरापी विषयमा भर्ना खुलेको जानकारी गराउँदै उक्त विषय अध्ययन गर्न इच्छुक SLC वा SEE मा अनिवार्य अर्थी, गणित र विज्ञान विषय लिई समग्रमा न्यूनतम स्तरिकृत अंक १० मा २० लि.पि.ए. अथवा सो सहज वा परिवर्धनाट सम्बन्धित प्राविधिक एस.एल.सी/पि-डिप्लोमा तहको कुनै पूर्णाङ्क ६८.३३ प्रतिशत अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण गरेको विद्यार्थीहरूले भर्नाको लागि समयमै सम्पर्क गर्न जानकारी गराईन्छ ।
बाबदेन फारम सापु पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू :
क) स्पष्ट मुखावृत्ती देखिने हालसालै खिचिएको पासपोर्ट साइज (35mmx45mm) को दुई प्रति रंगीन फोटो ।
ख) एस.एल.सी. वा प्राविधिक एस.एल.सी (पि-डिप्लोमा) वा एस.ई.ई. वा सो सरहको शैक्षिक योग्यताको सन्धिपत्र र प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
ग) नागरिकता वा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र तथा चारित्रिक प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
घ) नेपाल बाहेक अन्य मुलुकबाट एस.एल.सी. वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गर्नेको हकमा नेपाल सरकारले तोकेको निकायद्वारा समकक्षता निर्धारण गरिएको पत्रको प्रतिलिपि ।
- **बाबदेन फर्म इन्स्टिच्युटबाट वितरण भैरेको छ ।**
- **फर्म बुझाउने अन्तिम मिति-२०८१/११ गते बाह्रबारा (कायपालय समय भित्र)**
- **प्रवेश परीक्षा -२०८१/११ गते शनिवार विहान ८ बजे सुरुपर्ने**
पाल्पा टेक्निकल इन्स्टिच्युट
नेहलधारा -२, तानसेन पाल्पा (पाल्पा आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र नजिकै (आफ्नै भवनमा))
फोन नं. ०७५-५२०७१४/५२०३८२/५२०३९६/५२०४०६
मोबाईल नम्बर ९७४९०९०३४६, ९७४९०९०३५६, ९७४९०९०३६२

मजको आवाज.....

'नाम पनि यूनिट, काम पनि यूनिट'

यूनिट एफ.एम. ५३३ मेगाहर्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
यूनिट शोसियल कम्प्युनिकेशन प्रा.लि.
तानसेन, पाल्पा
०७५-५३९८६६, ५३९८६६
E-mail
news.uniquefm@gmail.com
www.uniquefm942.com

वर्गिकृत डिस्प्ले
१X५ साइजमा मात्र
वर्गिकृत डिस्प्लेमा
विज्ञापन दिनुहोस्
व्यवसाय
बढाउनुहोस् ।
सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी .कम
www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका